

ע"פ 5679/13 - פלוני, פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 5679/13

ע"פ 5918/13

לפני: כבוד המשנה לנשיא מ' נאור
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט י' עמית

המערער ב-ע"פ 5679/13: פלוני
המערער ב-ע"פ 5918/13: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי חיפה מיום
11.06.2013 ב-ת"פ 23346-12-12 שניתן על ידי כב'
השופט מ' גלעד

תאריך הישיבה: כ' בטבת התשע"ד (23.12.2013)

בשם המערער ב-ע"פ 5679/13: עו"ד יאיר נדשי
בשם המערער ב-ע"פ 5918/13: עו"ד אביב חוזה

בשם המשיבה: עו"ד דפנה שמול
בשם שירות המבחן לנוער: הגב' שולמית מרדר

המשנה לנשיא מ' נאור:

1. לבית המשפט המחוזי בחיפה הוגש כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון בגין עבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 402(ב) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק). כתב האישום הוגש נגד בגיר, שהיה הנאשם 1 (להלן: הבגיר) ונגד שני המערערים בערעורים שבכותרת, אשר שניהם קטינים. מי שהיה נאשם 2 (המערער בע"פ 5679/13) יכונה כאן ש"ב ומי שהיה הנאשם 3 (המערער בע"פ 5918/13) יכונה א"ב. וזה סיפור המעשה, כפי שהוא עולה מכתב האישום המתוקן: הבגיר ושני המערערים הגיעו ביום 2.12.2012 בסמוך לחצות לחנות "מנטה" בתחנת דלק בנשר, בכוונה לשדוד את עובד החנות. השלושה נכנסו לחנות כשפניהם מכוסות במסכות בד שחורות ועל ראשם כובע קפוצ'ון. בידי הבגיר ו-ש"ב היו סכינים ובידי א"ב היה חפץ חד. הבגיר ו-ש"ב איימו על העובד בנופם לעברו בסכינים ודרשו ממנו כי יוציא את הכסף מהקופה וכי ימסור לידיהם סיגריות מסוג "מרלבורו", כל זאת בשעה ש-א"ב עומד לידם ואוחז בידו בחפץ החד. בשלב זה נעמד א"ב בפתח החנות כשהחפץ החד בידו, בעוד הבגיר ו-ש"ב ממשיכים ומאיימים על העובד בסכינים שבידיהם. העובד מסר לשלושה סיגריות וכסף כדרישתם, ולאחר מכן הבגיר ו-ש"ב התכופפו דרך הדלפק לכיוון הקופה ולקחו ממנה סכום כסף נוסף. הבגיר לקח גם מספר קופסאות מסטיקים מהדוכן, ואז נמלטו השלושה מהמקום. השלושה הורשעו כאמור, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות.

2. ש"ב צרף להליך שני כתבי אישום נוספים. בכתב האישום הראשון הואשם והורשע ש"ב בעבירה של דרישת נכס באיומים, לפי סעיף 404 לחוק, בגניבה לפי סעיפים 383(א) ו-383(ג) (1) לחוק, במעשה מגונה בפומבי לפי סעיף 349(א) לחוק וכן בעבירה של מעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) לחוק. בכתב האישום השני שצירף ש"ב להליך, הואשם ש"ב יחד עם אחר באירוע של איומים ותקיפה שחלקו בו התבטא בתקיפת המתלונן, בגינה הורשע ש"ב בעבירת תקיפה לפי סעיף 379 לחוק.

3. בגזר דינו ראה בית המשפט את שלושת הנאשמים כמי שביצעו את השוד בצוותא, אשר ביניהם, כך קבע, אין להבחין. תוך כך, דחה בית המשפט את טענתו של א"ב, לפיה רק "שמר בפתח". לפי קביעתו של בית המשפט, דובר בחבורה אשר פעלה יחדיו להשגת מטרה משותפת של גניבת כסף קל, תוך איומים על מחזיקו. בית המשפט ציין כי אין הוא רואה הבדל בין הבגיר ו-ש"ב לבין א"ב שאבטח את מעשיהם בעומדו בפתח.

לגבי הבגיר (שאינו מערער לפנינו) ציין בית המשפט כי אף בהיותו בגיר צעיר הוא ביצע 32 עבירות נגד הגוף, הרכוש ועובדי ציבור.

4. בית המשפט ציין כי ל-ש"ב ול-א"ב עבר פלילי ונסיבות חיים קשות. א"ב סובל ממחלת הסוכרת ומאסטמה. לגבי שני המערערים ציין בית המשפט כי גם כאשר גוזרים מאסר בפועל על קטין ראוי שמאסר זה יהיה מתון, במיוחד כשמדובר במאסר ראשון. בית המשפט הטיל על הבגיר 34 חודשי מאסר וכן הפעיל מאסר על תנאי שחלקו חופף וחלקו מצטבר, כך שעליו לרצות 36 חודשי מאסר בפועל. על ש"ב הטיל בית המשפט 24 חודשי מאסר בפועל וכן 3 חודשי מאסר בפועל במצטבר בגין התיק הראשון שצורף, כך שסך הכל ירצה ש"ב 27 חודשי מאסר בפועל. כן הוטל על ש"ב מאסר על תנאי של 20 חודשים כשהתנאי הוא ש-ש"ב לא יעבור עבירות אלימות או רכוש מסוג פשע משך שלוש שנים. בנוסף, נגזרו עליו 8 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שנתיים עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון, עבירת איומים או עבירה מסוג עוון לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין. גם על א"ב הטיל בית המשפט 24 חודשי מאסר בפועל, 20 חודשי עמוד 2

מאסר על תנאי לבל יבצע במשך שלוש שנים כל עבירה של אלימות או רכוש מסוג פשע ו-8 חודשי מאסר על תנאי, לבל יבצע במשך שנתיים כל עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון או עבירה של איומים.

שני המערערים טוענים נגד אורכו של עונש המאסר בפועל ואורכו של המאסר על תנאי שהוטל.

דיון והכרעה

5. שקלנו טענות הצדדים בכתב ובעל פה. לגבי ש"ב הגענו לכלל מסקנה כי אין מקום להקל עמו. לגבי א"ב הגענו לכלל מסקנה כי יש מקום להפחתת מה בעונש המאסר בפועל, כך שיעמוד על 20 חודשים במקום 24 חודשים. נבאר.

6. על חומרת עבירת השוד אין צורך להכביר מילים. לעובדת קטינותם של המערערים שבפינו נתן בית המשפט ביטוי הולם כשלא הטיל עליהם עונש זהה או קרוב לזה שהוטל על הבגיר. בית המשפט אף נתן דעתו לנסיבות האישיות שפורטו בתסקירים. נציין בכלליות ובלי לפגוע בצנעת הפרט כי התסקירים שהוגשו לבית משפט זה לגבי שני המערערים הם תסקירים שליליים, אם ננקוט לשון המעטה. ככלל, העונש נראה הולם את הנסיבות גם בלי להביא בחשבון את התסקירים השליליים, אך תסקירים אלה יש בהם לדעתי כדי להוות סיבה נוספת שלא להקל בעונש. המאסרים על תנאי שהוטלו אינם קלים אך אין הם בלתי סבירים במידה המצדיקה התערבות. אם ראינו בכל זאת להקל הקלה מסוימת של 4 חודשים בעונש המאסר של א"ב - הדבר נובע משוני בינו לבין ש"ב בכמה עניינים: ראשית, בית המשפט ציין כי לשניהם אין עבר פלילי. ואולם, התיקים המצורפים של ש"ב מעידים על כך שהעבירה מושא האישום איננה העבירה הראשונה שלו, מה שאינו נכון בעניינו של א"ב. מעבר לכך, אף שכל הנאשמים בפרשה זו הם מבצעים בצוותא, התיאור הפיזי של מעשיו של א"ב, עליו עמדנו לעיל, הוא חמור פחות מזה של הבגיר ושל ש"ב. על כן, החלטנו להפחית תקופה של 4 חודשים מעונש המאסר בפועל שהוטל על א"ב, כדי שהמדרג ביניהם יהיה הולם. שאר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם, ערעורו של ש"ב נדחה.

ניתן היום, א' בשבט, התשע"ד (2.1.2014).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

המשנה לנשיא